

INFORMACJA PRASOWA

Warszawa, 29 października 2019

Pierwsze rejestracje nowych autobusów STYCZEŃ - WRZESIEŃ 2019 roku Analizy PZPM i JMK na podstawie danych Centralnej Ewidencji Pojazdów (MC)

Prezentujemy najnowsze analizy PZPM i JMK przygotowane na podstawie danych z Centralnej Ewidencji Pojazdów (MC). We wrześniu 2019 r. krajowi przewoźnicy zarejestrowali łącznie 164 nowe autobusy.

To rezultat zdecydowanie niższy niż przed rokiem (-95 szt. / -36,7%). Lipcowy i sierpniowy regres to efekt słabszej kondycji segmentów autobusów MINI i miejskich. Tylko autobusy turystyczne i niszowy segment międzymiastowy osiągnęły taki sam poziom jak w ubiegłym roku. Ostatnie bardzo słabe trzy miesiące (lipiec, sierpień i wrzesień) w rejestracjach nowych autobusów spowodowały, że skumulowany rezultat jest ponownie na „minusie” i to już na poziomie -107 szt. (-5,1%). Mimo to spodziewamy się, że autobusowy rynek osiągnie w tym roku ponownie wysoki poziom sprzedaży, podobnie jak przed rokiem, kiedy odnotowaliśmy rekordową liczbę 2706 rejestracji nowych autobusów.

W IV kwartale mają rozpocząć się masowe dostawy nowych autobusów miejskich m.in. dla Gdyni i Wrocławia. Jeżeli przekroczą ubiegłoroczny poziom - będziemy mieli powtórkę bardzo dobrego wyniku z 2018 roku.

Motorem pozytywnej, miejskiej dynamiki są unijne fundusze, które wspierają autobusowy rynek zarówno w ramach centralnego programu POIiŚ, jak i regionalnych - RPO i POPW. Z kolei segment MINI jest wspierany dotacją z PFRON w ramach programu wyrównywania różnic.

Pierwsze rejestracje NOWYCH autobusów w Polsce styczeń - wrzesień 2019 rok według segmentów

Segment		Nadwozie	1 - 9.2019		1 - 9.2018		Zmiana % r/r
			Ogółem	Udział %	Ogółem	Udział %	
	BUS<=3,5T	MINI	7	0,9%	17	2,05%	-58,8%
	BUS>3,5T		810	99,1%	811	97,9%	-0,1%
DMC<8T	OGÓŁEM		817	100,0%	828	100,0%	-1,3%
DMC>=8T	BUS>3,5T	MIEJSKI	823	70,9%	849	67,5%	-3,1%
		MIĘDZYMIASTOWY	32	2,8%	48	3,8%	-33,3%
		SZKOLNY	302	26,0%	341	27,1%	-11,4%
		TURYSTYCZNY	4	0,3%	19	1,5%	-78,9%
	OGÓŁEM		1161	100,0%	1257	100,0%	-7,6%
	OGÓŁEM*		1978	100%	2085	100%	-5,1%

Źródło: PZPM i JMK - analizy na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów (MC)

*/zasadniczo nie uwzględnia pojazdów własnej marki zarejestrowanych przez jej producenta

Autobusowy wrzesień

Po grudniowym gwałtownym spadku liczby autobusowych rejestracji, styczeń br. przyniósł rynkowi uspokojenie i stabilizację. Z kolei luty i marzec to już całkowita zmiana nastrojów i "minusy" prawie we wszystkich kategoriach funkcjonalnych. To także niepokój o segment autobusów turystycznych, który jakby nie mógł "odtajać" na wiosnę. Na szczęście maj i czerwiec przyniosły zdecydowaną poprawę sytuacji.

INFORMACJA PRASOWA

Warszawa, 29 października 2019

Niestety, ta pozytywna dynamika zakończyła się w III kwartale. W lipcu, sierpniu i wrześniu rynek ponownie opanowała bessa.

We wrześniu br. polscy przewoźnicy zarejestrowali 164 nowe autobusy, czyli o 95 szt. mniej niż rok wcześniej (-36,7%). Dla porównania - w czerwcu sprzedaż plasowała się na poziomie aż 397 szt. Dlatego wrześniowy wynik znalazł się zdecydowanie poniżej miesięcznej średniej z 2018 r., która wyniosła 225 pojazdów, jak i średniej z 2017 r., czyli 191 autobusów.

W 9. miesiącu br. słabo wypadły niemal wszystkie segmenty funkcjonalne. Największy ilościowy spadek odnotowaliśmy w kategorii miejskiej, gdzie liczba sprzedanych autobusów była o 65 szt. niższa niż przed rokiem (-42,8%). „Minus” mamy też w segmencie MINI, która ponownie - po lipcu - odnotowała ujemny wynik (-32 szt. / - 31,7%). Z kolei identyczny wynik, jak przed rokiem zanotowaliśmy w kategorii autobusów międzymiastowych, gdzie zarejestrowano jeden pojazd oraz w segmencie pojazdów turystycznych, gdzie mamy pięć rejestracji. To oznacza, że we wrześniu w żadnej kategorii nie mieliśmy dodatniego bilansu.

Od początku roku

Od stycznia do września 2019 r. na polskim rynku nowych autobusów przybyło łącznie 1978 nowych autobusów (-107 szt. / -5,1%). Prawie wszystkie (poza 7 szt.) miały DMC powyżej 3,5 tony. W grupie od 8 ton, w Polsce przybyło w br. 1161 pojazdów, czyli o 96 szt. mniej niż w analogicznym okresie w ub.r. (-7,6%) Przypomnijmy, że w całym 2018 roku w Polsce sprzedano 1602 pojazdy o DMC od 8 ton, czyli o 367 szt. więcej (+29,7%) niż w 2017 roku. Oznaczało to wyraźne zwiększenie liczby rejestracji autobusów o wyższej masie całkowitej i wyniknęło bezpośrednio z hossy w segmencie miejskim.

W ogólnej klasyfikacji, w podziale na poszczególne segmenty, skumulowane wyniki po 9. miesiącach 2019 r. wyglądają następująco:

autobusy MINI - 817 szt. (-11 szt. / -1,3%);
autobusy miejskie - 823 szt. (-26 szt. / -3,1%);
autobusy międzymiastowe - 32 szt. (-16 szt. / -33,3%);
autobusy turystyczne - 302 szt. (-39 szt. / -11,4%);
autobusy szkolne - 0 szt.

Miejska ofensywa

Jeszcze dwa lata temu motorem napędowym wszystkich autobusowych rejestracji w Polsce była kategoria MINI (1057), która wówczas wyraźnie pokonała na tym polu segment miejski (766 szt.). Z kolei w 2018 roku zwycięzcą w tej rywalizacji zostały autobusy miejskie z wynikiem 1145 szt., które zepchnęły segment MINI na drugie miejsce z rezultatem 1104 szt. Naszym zdaniem takim układem sił zakończy się także bieżący rok. Na to m.in. wskazuje aktualny wynik, gdzie to miejskie są górą (823 szt. do 817 szt.), aczkolwiek różnica jest niewielka.

Od początku roku miejska kategoria notuje stabilny wzrost - w styczniu zarejestrowano 92 autobusy, czyli o 16 szt. więcej niż rok temu (+21%). Gorzej już było w lutym, kiedy sprzedaż autobusów miejskich spadła do poziomu 72 szt. Natomiast marzec, kwiecień i maj to już gwałtowny wzrost rejestracji - odpowiednio do poziomu 86, 93 i 172 szt. Niestety, w czerwcu, lipcu, sierpniu i we wrześniu odnotowaliśmy serię spadków i słabsze wyniki na poziomie odpowiednio 82, 50, 89 i 65 szt. W efekcie skumulowany rezultat dla tej kategorii jest już na „minusie” i wynosi 823 szt., co oznacza, że jest niższy od ubiegłorocznego poziomu o 26 szt. (-3,1%).

W tym roku najwięcej nowych autobusów miejskich zarejestrowały następujące przedsiębiorstwa:

MZA Warszawa - 99 szt.

MPK-Łódź - 70 szt.

ZG PKS Rzeszów - 54 szt.

INFORMACJA PRASOWA

Warszawa, 29 października 2019

W miejskim rankingu marek liderem po 9. Miesiącach br. jest Solaris, który zarejestrował 364 autobusy miejskie (44,2% udział w segmencie), drugie miejsce należy do marki MAN, który zajmuje 23% , a trzecie do Mercedes-Benz.

Zielone autobusy

Przy okazji analiz danych CEP przygotowanych przez PZPM i JMK, o kategorii autobusów miejskich warto podkreślić, że coraz więcej w Polsce rejestruje się pojazdów z napędami alternatywnymi. Dotyczy to, jak na razie tylko tego jednego segmentu. Zarówno wśród autobusów turystycznych, jak i międzymiastowych oraz minibusów dominuje napęd diesla i nic nie wskazuje na to, żeby to się miało zmienić w najbliższym czasie. Natomiast wśród miejskich operatorów - głównie dzięki unijnym funduszom i antysmogowym strategiom miast - takie ekologiczne rozwiązania stają się coraz popularniejsze.

W 2016 r. na łączną sumę 1942 szt. wszystkich nowych autobusów tylko 42 konstrukcje (czyli 2,2% wszystkich pojazdów) miało napęd alternatywny, w tym zarejestrowano:

- 19 pojazdów z napędem na sprężony gaz ziemny (CNG),
- 17 pojazdów z napędem hybrydowym,
- 6 elektrobusów.

W 2017 r. takich eko-autobusów zarejestrowano aż 160 szt., co dało 7-procentowy udział w całym rynku. W porównaniu z wynikiem 2,2% z 2016 r. to znaczący postęp, który prawie wyłącznie jest zasługą komunikacji miejskiej. W 2017 r. do grona zielonych autobusów dołączyło:

- 85 autobusów z napędem hybrydowym,
- 63 elektrobusy,
- 12 pojazdów z napędem na sprężony gaz ziemny (CNG).

W 2018 roku udział niskoemisyjnej floty w łącznej sprzedaży był najwyższy w historii i ubiegły rok możemy określić mianem najbardziej "zielonego" w całej historii. W ciągu 12 miesięcy na rynku pojawiło się aż 317 szt. autobusów z alternatywnymi napędami - co daje eko-udział na poziomie 11,7%, w tym:

- aż 200 autobusów z napędem hybrydowym,
- 63 elektrobusy,
- 54 pojazdy z napędem gazowym (CNG).

W ciągu III kwartałów 2019 r. na łączną sumę 823 nowych miejskich autobusów 222 pojazdy miało eko-napęd. Dodatkowo zarejestrowano 10 minibusów Iveco Urby z napędem CNG. Razem eko-autobusy osiągnęły w całym rynku 11,7% udział a w segmencie miejskim 27%. W podziale na rodzaj napędu, aktualny poziom rejestracji wygląda następująco:

- 37 elektrobusów
- 42 pojazdy z napędem hybrydowym,
- 153 autobusy z napędem gazowym (CNG).

Jak pokazują "zielone" dane, liczba zarejestrowanych autobusów z alternatywnymi napędami rośnie w rekordowym tempie - przede wszystkim dzięki unijnemu dofinansowywaniu. Rozwojowi tej części rynku będą sprzyjać też zapisy w Ustawie o elektromobilności i paliwach alternatywnych, o świadczeniu lub zleceniu świadczenia przez jednostki samorządu terytorialnego usług komunikacji miejskiej podmiotowi, którego udział autobusów zeroemisyjnych we flocie użytkowanych pojazdów na obszarze tej jednostki osiągnie co najmniej 5% od 2021 roku. Jak to wyjdzie w praktyce - zobczymy.

Dynamiczny jak MINI

INFORMACJA PRASOWA

Warszawa, 29 października 2019

Z roku na rok kategoria autobusów MINI umacnia swoją pozycję na autobusowym rynku w Polsce. W ciągu III kwartałów 2019 r. liczba rejestracji minibusów była nieznacznie niższa niż rok wcześniej - w efekcie mocnego spadku we wrześniu - wyniosła 817 szt. (-11 szt. / -1,3%).

Podobnie jak przed rokiem, sprzedaż w tym segmencie jest mocno wspierana przez PFRON, który dotuje zakupy pojazdów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych i tym samym wyrównuje różnice pomiędzy regionami.

Od samego początku zdecydowanym liderem jest tutaj marka Mercedes-Benz, która po 9. miesiącach br. osiągnęła rezultat 657 minibusów, osiągając ponad 80% udział. Dla porównania - najlepszy z konkurentów - marka Iveco - może pochwalić się 97. zarejestrowanymi minibusami (prawie 12% udział w segmencie). Tak znacząca przewaga Mercedesa zapewniła niemieckiemu producentowi nie tylko tytuł lidera w kategorii MINI, ale także w całym autobusowym rynku.

Na te wyniki zapracowały także polskie firmy zabudowujące najczęściej pojazdy klasy MINI. Wśród nich pierwszy jest Mercus (315), następnie Auto-Cuby, Bus-Center, Warmiaki, CMS Auto, Bus Factory, Polster, MMI, Carpol i Eurobus oraz inni. Najwięcej minibusów zarejestrowano w powiecie pruszkowski (149), a następnie na Pomorzu - głównie w powiecie wejherowskim (138).

Turystyczna moc

Patrząc na skumulowany wynik po III kwartałach 2019 r. widać wyraźnie, że sytuacja w segmencie turystycznym wróciła od normy. Po nerwowym początku roku i bardzo pracowitym początku sezonu wakacyjnego, teraz mamy powrót do zeszlórocznej dynamiki. Przypomnijmy - w I kwartale poziom dostaw nowych autokarów wyniósł zaledwie 39 egzemplarzy. Natomiast w II kwartale - aż 227 szt. To pokazuje, że wraz z wiosną na turystyczny rynek wróciła dobra passa. Z kolei trzeci kwartał to czas uspokojenia i słaba dynamika sprzedaży - łącznie 37 egzemplarzy. W lipcu zanotowaliśmy tutaj sprzedaż 19 pojazdów, czyli identycznie jak rok wcześniej, w sierpniu 12 szt., czyli o 3 szt. mniej niż rok temu, a we wrześniu dokładnie tyle samo, ile przed rokiem - 5 szt. Tym samym autokarowy segment cały czas goni ubiegłoroczny wynik, co jest pozytywnym sygnałem dla całego rynku. Naszym zdaniem na koniec roku sprzedaż ciągle ma szansę zbliżyć się do wyniku z 2018 roku, czyli 368 fabrycznie nowych autokarów. Na razie - od stycznia do września przybyło 302 rejestracje (-39 szt. / -11,4%), czyli strata jest jeszcze spora.

W autokarowym rankingu producentów liderem po 9. miesiącach jest Mercedes-Benz, który zarejestrował 123 autokary, drugie miejsce należy do VDL, a trzecie objęła Setra przed marką MAN.

Międzymiastowe spowolnienie

W 2018 r. w naszym kraju sprzedano 70 szt. autobusów międzymiastowych, czyli o 14 pojazdów mniej niż w 2017 r. (-16,7%). W ciągu III kwartałów 2019 roku w tej kategorii zanotowaliśmy 32 rejestracje, czyli o 16 egzemplarzy mniej niż w analogicznym czasie przed rokiem (-33,3%).

Skala zakupów w tej kategorii najlepiej oddaje, w jakiej sytuacji znajdują się regionalne przewozy w Polsce. Międzymiastowy segment zasilają głównie kontrakty na zakupy autobusów do przewozów pracowniczych oraz kolejne zamówienia ze strony regionalnych przewoźników, którzy pod presją ekspresowych połączeń międzymiastowych zaczynają także inwestować w coraz nowocześniejszy tabor. Nabiera wagi możliwość przewozu osób niepełnosprawnych. Jak na razie wdrożony w sierpniu br. Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych nie spowodowało żadnej zmiany „in plus” na rynku nowych pojazdów. Brak wymagań co do wieku pojazdów, czy normy emisji spalin oraz krótki czas kontraktowania przewozów powoduje, że głównym beneficjentem tego rządowego programu będą firmy zajmujące się sprzedażą używanych autobusów, które doraźnie uzupełnią tabor operatorów wybranych przez powiaty czy gminy. Mamy nadzieję, że zbliżający się moment wejścia ustawy o publicznym transporcie zbiorowym spowoduje (w 2020 r.), że ta kategoria odrodzi się i będzie notowała poziom sprzedaży przynajmniej porównywalny z autobusami turystycznymi. Bez systemowych rozwiązań nie ma tutaj szans na zwiększoną sprzedaż.

Międzymiastowym liderem jest marka Iveco (13) z ponad 40% udziałem tej części rynku, która rejestruje tutaj typowo międzymiastowe modele, kupowane przez takie firmy jak PKS Złocień, czy PKS Gorzów Wlkp.,

INFORMACJA PRASOWA

Warszawa, 29 października 2019

które są wykorzystywane w komunikacji regionalnej. Na drugim miejscu jest Mercedes-Benz, który sprzedaje w tym segmencie typowo turystyczne pojazdy, wykorzystywane w komunikacji między polskimi miastami.

Pierwsze rejestracje NOWYCH autobusów w Polsce styczeń - wrzesień 2019 rok

Pozycja	Marka	1 - 9.2019		1 - 9.2018		Zmiana % r/r
		Ogółem	Udział %	Ogółem	Udział %	
1	MERCEDES-BENZ*	868	43,9%	898	43,1%	-3,3%
2	SOLARIS	364	18,4%	347	16,6%	4,9%
3	MAN	240	12,1%	219	10,5%	9,6%
4	IVECO	153	7,7%	98	4,7%	56,1%
5	AUTOSAN	60	3,0%	77	3,7%	-22,1%
6	VDL BOVA	42	2,1%	47	2,3%	-10,6%
	inni	251	12,7%	399	19,1%	-37,1%
	OGÓLEM**	1978	100%	2085	100%	-5,1%

*/ w tym zabudowane podwozia marki MB, rejestrowane również pod inną marką

**/zasadniczo nie uwzględnia pojazdów własnej marki zarejestrowanych przez jej producent

Źródło: PZPM i JMK - analizy na podstawie Centralnej Ewidencji Pojazdów (MC)

Lista rankingowa marek

Po III kwartałach 2019 r. zdecydowanym liderem autobusowego rynku w Polsce została marka Mercedes-Benz (868), która po ostatnim miesiącu ponownie odnotowała spadek sprzedaży przy minimalnym wzroście udziału (-30 szt. / -3,3% r/r; udział +0,8 pkt proc.). Zdecydowanie najlepsza sytuacja dla niemieckiego producenta panuje w kategorii MINI (poniżej 8 ton DMC), gdzie zarejestrowano aż 657 pojazdów z trójramienną gwiazdą i to ten segment pozwolił marce uzyskać 43,9% udział w całym rynku.

Na drugim miejscu jest Solaris, który od początku 2019 roku rejestruje wyłącznie autobusy miejskie i to wyłącznie powyżej 8 t DMC. Producent z Bolechowa ma na swoim koncie 364 takie pojazdy, czyli o 17 szt. więcej niż przed rokiem (+4,9%). Zapewniło to marce 18,4% udział (+1,8 pkt proc.) Dodajmy, że Solaris w klasyfikacji powyżej 8 ton DMC zajmuje pierwszą lokatę z udziałem na poziomie 31,4% udziałem - przed marką MAN (225 szt. i 19,4% udział) oraz Mercedes-Benz (211 szt. / 18,2% udział).

Trzecią pozycję w ogólnym rankingu zajmuje MAN, który zawdzięcza ją przede wszystkim realizacji kontraktów na autobusy miejskie dla Warszawy, Nowego Sącza i Częstochowy. Dokładając do tego dobrą sprzedaż minibusów (15) MAN zamknął okres styczeń-wrzesień br. z wynikiem 240 rejestracji (+21 szt. / +9,6%) i udziałem 12,1% (+1,6 pkt proc.).

Czwarte miejsce na autobusowym rynku ma Iveco, które realizując m.in. kontrakt dla ZG PKS Rzeszów cały czas wysoko plasuje się w sprzedażowych rankingach. W mocno obstawionym segmencie miejskim Iveco ma piąte miejsce (za Solarisem, MAN, Mercedesem i Autosanem), co jest bardzo dobrym rezultatem w historii obecności tej marki na polskim rynku. Iveco jest też drugie w kategorii MINI (97). Łącznie marka ma na swoim koncie 153 rejestracje i zbliża się do 8% udziału w całym rynku, które wypracowała w najbardziej dynamicznym stylu wśród pierwszych pięciu marek (+55 szt. / +56,1% r/r / udział +3,0 pkt proc.).

Polska produkcja

Na koniec warto zauważyć, jak to wynika z naszej (PZPM i JMK) analizy danych o pierwszych rejestracjach, że w III kwartałach br. udział autobusów, które powstały w krajowych fabrykach zwiększył się i wolumen jest na

INFORMACJA PRASOWA

Warszawa, 29 października 2019

dobrym poziomie - głównie dzięki wzmożonej sprzedaży pojazdów miejskich, których najwięcej jest produkowanych w naszym kraju. Aktualny poziom to 666 szt., co daje udział ponad 33,6% - wobec 29% przed rokiem. Ten dobry dla polskiego przemysłu prognostyk, który przede wszystkim zawdzięczamy rejestracjom autobusów miejskich - produkowanych głównie w naszym kraju. Dla porównania - w całym 2018 r. liczba wytworzonych w kraju i tu zarejestrowanych autobusów wyniosła 872 szt., co przełożyło się na 32,2% udział we wszystkich rejestracjach. W 2017 r. były to 602 egzemplarze i 26,2%. Liczymy, że do końca roku - wraz z kolejną falą miejskich rejestracji - ten wskaźnik pójdzie w górę.

Pamiętajmy też, że w kategorii MINI prężnie działają polskie firmy zabudowujące, takie jak: Mercus, Auto-Cuby, Bus-Center, Warmiaki, CMS Auto, , Bus Factory, Polster, MMI, Carpol i Eurobus, Bus Perfect, PC Invest, Automet, SprintCar czy Acbus i in.. Po ich dodaniu, wskaźnik krajowego pochodzenia rejestrowanych autobusów wynosi ok. 67%. To oznacza, że na każde 10 sprzedawanych w Polsce autobusów blisko 7 jest też produkowanych lub zabudowywanych w naszym kraju. Porównując to z rynkiem pojazdów osobowych czy ciężarowych to świetny wynik i mamy nadzieję, że w 2019 roku go powtórzymy.

Polski Związek Przemysłu Motoryzacyjnego jest największą polską organizacją pracodawców branży motoryzacyjnej, zrzeszającą oficjalnych producentów i przedstawicieli producentów pojazdów samochodowych, autobusów, ciężarówek, samochodów osobowych i dostawczych a także motocykli, motorowerów oraz producentów nadwozi w Polsce.

Jako członek Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Pojazdów ACEA oraz Europejskiego Stowarzyszenia Producentów Motocykli ACEM, PZPM reprezentuje interesy firm członkowskich w organach Unii Europejskiej.

■ 3M Poland ■ 4 CV MOBILE ■ AC S.A. ■ AGT Europe Automotive Import ■ Almot ■ British Automotive Polska ■ BMW ■ Carpol ■ DAF Trucks Polska ■ EKOCEL ■ Eurotrailer ■ Fiat Auto Poland ■ Ford Polska ■ Ford Trucks Polska ■ Opel Poland ■ Gruau Polska ■ Harley Davidson C&EE ■ Honda Motor Europe ■ Hyundai Motor Poland ■ Isuzu Automotive Polska ■ Isuzu Trucks Polska ■ Iveco Poland ■ KFB Acoustics ■ KIA Motors Polska ■ KTM C&EE ■ MAN Trucks ■ MAN Trucks&Bus Polska ■ Mazda Motor Logistics Europe ■ Mercedes-Benz Polska ■ Mercedes-Benz Trucks ■ MMC Car Poland ■ Moto Wektor ■ Motorland ■ MRauto ■ Nexteer Automotive ■ Nissan SC&EE ■ Polonia Cup ■ Probike ■ Renault Polska ■ Renault Trucks Polska ■ Scania Polska ■ Scooter ■ Ssangyong Motors Polska ■ Subaru Import Polska ■ Suzuki Motor Poland ■ Terberg Matec Polska ■ Toyota Motor Poland ■ Toyota Motor Manufacturing Poland ■ The European Van Company ■ Valeo Autosystemy ■ V-Cruiser ■ Volkswagen Group Polska ■ Volkswagen Poznań ■ Volvo Car Poland ■ Volvo Polska ■ Wielton ■ Yamaha Motor Polska ■ ZIPP ■